

මහාරහනිති

ධම්මවිචය

පටුන

සම්ප්‍රදායකථා	12
මිත්තකථා.....	17
නායකකථා	26
ඉත්ථිකථා	31

“ධම්මා සුතා ධාතා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙක්ඛිතා දිට්ඨියා සුඡපට්ඨිදා.”

(මහ සුඤ්ඤත සුත්තං; මජ්ඣිම නිකායො, උපරිපණ්ණාසකො, සුඤ්ඤත වග්ගො.)

පවුන සංස්කරණය - හික්බු ධම්මවිහාරී

(ජව්ව සංගායනා ත්‍රිපිටක වැඩසටහනින් උපුටා සකසන ලදී)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස

මහාරහනීති

පණ්ඩිතකථා

1.

මහාරහරහං සකා,
මුනිං නිවරණා තණ්හා;
මුත්තං මුත්තං සුදස්සනං,
චන්දෙ බොධිවරං වරං.

2.

මුනිනා මුනිනාගෙන,
දුට්ඨපබ්බජ්ජිතා ජිතා;
යථා යථාඅසද්ධම්ම-
පුරණා පුරණාදයො.

3.

තථා තථාගතොවාදා,
නුගතෙ ලොකනීතියං;
කතයොගෙන විදුනා,
ජෙය්‍යොවානත්ථ කාරිතො.

4.

නිතීධ ජන්තුනං සාරො,
මිත්තාවරියාව පිතරා;
නීතිමා සුබුද්ධි ඛ්‍යත්තො,
සුතවා අත්ථදස්සිමා.

5.

කච්චෙරඤ්ඤකා කත්වා,
සුත්තත්තං සත්ථකඤ්ඤවනං;
ගජ්ජපජ්ජාද්‍යාලඬිකාරං,
කරොන්තීධ මනොරම්මං.

6.

වුත්තං විසදඤ්ඤාණස්ස,
ඤ්ඤාතො අත්ථොතරස්ස න;
සුරප්පභාය ආදාසො,
ජායං දිස්සෙ න මාකරෙ.

7.

මහාතෙජොපි තෙජොයං,
මත්තිකං නමුදුකංකරො;
ආපො ආපෙති මුදුකං,
සාධුවාචාච කක්ඛලං.

8.

මුදුනාව රිපුං ජෙති,
මුදුනා ජෙති දාරුණං;
නොසිද්ධං මුදුනා කිඤ්චි,
යත්වතො මුදුනා ජයෙ.

9.

චන්දනං සීතලං ලොකෙ,
තතො චන්දංච සීතලං;
චන්දනචන්දසීතමිහා,
වාක්‍යං සාධුසුභාසිතං.

10.

පත්තකල්ලොදිතං අප්පං,
වාක්‍යං සුභාසිතං භවෙ;
බුද්දිතස්ස කදන්තංපි,
සුත්තං සාදුරසො සියා.

11.

සත්ථකාපි බහුවාචා,
නාදරා බහුභාණිනො;
සොපකාරමුදාසිතං,
නනුදිට්ඨං නදීජලං.

12.

සංසාරවිසරුක්ඛස්ස,
ද්වයමෙවාමතංඵලං;

සුභාසිතස්සසාරාදො,
සාධුහිරසමාගමො.

13.

පාසාණජත්තං ගරුකං,
තතො දෙවනචික්ඛනා;
තතො වුඬ්ඨිසානමොවාදො,
තතො බුද්ධස්ස සාසනං;

14.

තුලං සල්ලභුකං ලොකෙ,
තතො චපලජාතිකො;
තතොනොවාදිකො තතො,
යති ධම්මෙපමාදකො.

15.

අභ ගච්ඡති භායන්තී,
සත්තානම්ඨ ජීවිතං;
තස්මාහි මාපමත්තත්වං,
ගච්ඡන්තු ජිනසාසනෙ.

16.

පණ්ඩිතස්ස පසංසාය,
දණ්ඩොබ්බාලෙන දීයතෙ;
පණ්ඩිතො පණ්ඩිතෙනෙව,
චණ්ණිතොව සුවණ්ණිතො.

17.

සතෙසු ජායතෙ සුරො,
සහස්සෙසුව පණ්ඩිතො;
වුත්තා සතසහස්සෙසු,
දාතා භවතිවා නවා.

18.

භූපත්තංව පණ්ඩිතත්තඤ්ච,
නෙවතුලාං කදාපිපි;
සදෙසෙසුජිතො රාජා,
බුද්ධො සබ්බත්ථපුජිතො.

19.

ක්වාතිහාරො සමත්ථානං,
ක්ඛිංදුරො ඛ්‍යවහාරිනං;
කොච්ඡෙසො සච්ඡ්ජානං,
කොපරො පියවාදිනං.

20.

නනු තෙ යෙවසන්තා නො,
සාගරා නකුලාවලා;
අප්පමපි මරියාදං යෙ,
සංවට්ටෙවි ජහන්තිනො.

21.

පලයෙතීතමරියාදා,
භවන්තිකිර සාගරා;
මරියාදාතිකං සාධු,
නඉච්ඡන්ති පලයෙපි.

22.

සතං දීසායුකං සබ්බං,
සත්තානං සුඛකාරණං;
අසතංපන සබ්බෙසං,
දුක්ඛහෙතු නසංසයො.

23.

පාමොක්ඛෙ සුඡතෙ සන්තෙ,
සබ්බෙපි සුඡතා ජනා;
ජාතෙකස්මිංසාරගන්තො,
සබ්බෙ ගන්ධමයා දුමා.

24.

අත්තනා යදි එකෙන,
විනතෙන මහාජනා;
විනයං යන්ති සබ්බෙපි,
කො තං නාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

25.

සරීරස්ස ගුණානඤ්ච,

දුරමච්චන්ත මන්තරං;
සරීරං ඛණවිද්ධංසි,
කප්පන්තිට්ඨායිතො ගුණා.

26.

යදි නිච්චමනිච්චෙන,
නිමලං මලවාහිනා;
යො සො කායෙන ලහෙථ,
කිංතලද්ධං භවෙ නුකිං.

27.

ධම්මත්ථකාමමොක්ඛානං,
පාණං සංසිද්ධිකාරණං;
තන්තිසාතා කින්නහතං,
රක්ඛතා කින්නරක්ඛිතං.

28.

අත්තා ඛන්ධු මනුස්සස්ස,
රිපු අත්තාව ජන්තුනං;
අත්තාව නියතො ඤාති,
අත්තාව නියතො රිපු.

29.

අත්තනොපරිවාගෙන,
යංසිතමනුරක්ඛනං;
කරොන්ති සප්පනායෙව,
න තං නීතිමතා මතං.

30.

තිණානි භූමිරුදකං,
චතුත්ථි වාකාසුට්ඨතා;
එතානි හි සතංගෙහෙ,
නොඡන්දන්තෙ කදාවිපි.

31.

අම්බුං පිවන්තිනො නජ්ජො,
රුක්ඛො ඛාදතිනො ඵලං;
මෙඝො ක්වච්ඡි නො සස්සං,

පරත්ථාය සතංධනං.

32.

සතං ඵරුසවාචාහී,
නයාති විකතිං මනො;
තිණුක්කාහී නසක්කාව,
තාපෙනුං සාගරෙ ජලං.

33.

සම්පත්තං මහත්තංවෙනො,
භවත්තූප්පලකොමලං;
විප්පත්තාඤ්ච මහාසෙලෙ,
සිලාසඬ්ඝාදකක්කසො.

34.

අත්ථං මහත්තමාපජ්ජ,
විජ්ජං සම්පත්තිමෙවච;
චරෙය්‍යාමානථද්ධොයො,
පණ්ඩිතො සො පවුච්චති.

35.

නාලබ්භමහිපත්ථෙත්ති,
නට්ඨමපි නවසොචරෙ;
විප්පත්තාඤ්ච නමුය්‍යහත්ති,
යෙනරා තෙව පණ්ඩිතො.

36.

ගණ්ඨිට්ඨානෙ ඵකපදෙ,
නාතිමඤ්ඤෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
කිං අක්කො වෙඵ්පබ්භාරො,
තිමහාදීපභානුදො.

37.

ගුණදොසෙසුමෙකෙන,
නත්ථි කොචි විචජ්ජිතො;
සුඛමාලස්ස පදුමස්ස,
නළා භවති කක්කසා.

38.

සුමහන්තානි සත්ථානි,
ධාරයන්තො ඛුස්සුතා;
ජේත්තාරො සංසයානන්තු,
කිලන්තෙ ලොභමොහතා.

39.

දොසම්පි සගුණෙ දිස්වා,
ගුණවාදී වදන්තිනො;
න ලොකො විජ්ජමානම්පි,
චන්දෙ පස්සති ලඤ්ජනං.

40.

නිපුණෙ සුතමෙසෙය්‍ය,
විචිනිත්වා සුතත්ථිකො;
භත්තං හුක්ඛලියං පක්කං,
භාජනංපි තථා භවෙ.

41.

ගුණා කුබ්බන්ති දුතත්තං,
දුරෙපි වසතං සතං;
කෙතකෙ ගන්ධ සාසාය,
ගච්ඡන්ති භමරා සයං.

42.

පණ්ඩිතො සුතසම්පන්නො,
යත්ථ අත්ථිති වෙසුතො;
මහුස්සාහෙන තංයානං,
ගන්තබ්බං සුතරෙසිනා.

43.

සබ්බසුතං මධියෙථ,
භීතමුක්කට්ඨ මජ්ඣිමං;
සබ්බස්ස අත්ථං ජානෙය්‍ය,
නච සබ්බං පයොජයෙ;
භොති තාදිසකොකාලො,
යත්ථ අත්ථාවහං සුතං.

44.

සීතො වීරත්තනං නිරො,
සක්ඛරො නන්තරංසුතො;
දබ්භො නිරන්තිකෙ ජාතො,
සබ්බකාලන්තරංසුතො.

45.

චස්සං ගණ්හන්ති දුරට්ඨා,
පබ්බතෙ රතනොවිතෙ;
න මිලක්ඛා සමිපට්ඨා,
එවං බාලා බහුස්සුතෙ.

46.

භිරඤ්ඤෙන මිගානංච,
සුසීලංපි අසීලිනො;
අධම්මිකස්ස ධම්මෙන,
බාලානංපි සුතෙන කිං.

47.

සුතෙන හදයට්ඨෙන,
බලො නෙචස්සසීලවා;
මධුනා කොටරට්ඨෙන,
නිම්බො කිං මධුරායතෙ.

48.

සකිංපි විඤ්ඤා ධීරෙන,
කරොති සහසඨගමං;
අත්තත්ථඤ්ච පරත්ථඤ්ච,
නිබ්බානන්තං සුඛං ලභෙ.

49.

හංසො මජ්ඣෙ නකාකානං,
සීහො ගුන්තං නසොහති;
ගද්දහානං තුරඨිගොතො,
බාලානඤ්ච නපණ්ඩිතො.

50.

ආකිණ්ණොපි අසබ්භිව,

අසංසට්ඨොව හද්දකො;
බහුතා සන්තපානෙන,
ගවිෂේ තුම්මත්තකෙනිධ.

51.

නදීතිරෙ බතෙකුපෙ,
අරණිතාලවණ්ටකෙ;
නවදෙ ආපාදි නත්ථිති,
මුඛෙව චචනං තථා.

52.

සුතසන්තිච්චයා ධීරා,
තුණ්හිභූතා අප්පච්ඡිතා;
පුණ්ණා සුභාසිතෙනාපි,
සණ්ඨාදාසට්ඨතායථා.

53.

අප්පට්ඨො පණ්ඨිතො හෙරී,
පඡ්ජුන්තො හොති ප්පච්ඡිතො;
බාලො ප්පට්ඨො අප්පට්ඨොව,
බහුං චිකත්තතෙ සදා.

54.

සම්පන්නගුණා ලඬිකාරො,
සබ්බසත්ත හිතාවහො;
නවරෙයා පරත්තත්ථං,
කුතො සො පණ්ඨිතො භවෙ.

55.

සපරත්ථං චරෙ ධීරො,
අසක්කොන්තො සකං චරෙ;
තථාපිව අසක්කොන්තො,
පාපාත්තානං වියොජයෙ.

56.

බාලෙචුම්මත්තකෙ භූපෙ,
ගුරුමාතාපිතුස්ථපි;
නදොසං කරියා පඤ්ඤො,

සඬිසෙව ජෙට්ඨහාරි.

57.

අත්ථනාසං මනොතාපං,
සරෙදුවිවරිතානිව;
වඤ්චනං අවමානඤ්ච,
මතිමා නපකාසයෙ.

58.

පරදානං ජනෙත්තීව,
ලෙට්ඨුව පරදබ්බකං;
අත්තාව සබ්බභූතානි,
යො පස්සති සො පස්සති.

59.

පරුපවාදෙ පධිරො,
පරවජ්ජෙස්වලොවනො;
පඬිගුලො අඤ්ඤනාරිසු,
දුස්සකජ්ජෙස්වචෙතනො.

60.

සබ්බං සුඤ්ඤාති සොතෙන,
සබ්බං පස්සති චක්ඛුනා;
නවදිට්ඨං සුතං ධිරො,
සබ්බං උච්චිතුමරහති.

61.

චක්ඛුමස්ස යථාඅන්ධො,
සොතවා පධිරොයථා;
පඤ්ඤාචාස්ස යථාමුගො,
බලවා දුබ්බලොරිව;
අථ අත්ථෙසමුප්පන්නො,
සයෙථ මතසායිතං.

62.

පාපමිත්තෙ විවජ්ජෙත්වා,
භජෙය්‍යු ත්තමපුග්ගලං;
ඔවාදෙවස්ස තිට්ඨෙය්‍ය,

පත්ථෙන්නො අවලංසුබං.

63.

සුසුසා සුතවඨ්ඨනං,
සුතං පඤ්ඤායවඨ්ඨනං;
පඤ්ඤාය අත්ථං ඡානාති,
ඤාතො අත්ථො සුබාවහො.

64.

පාමොජ්ජ කරණං ධානං,
පසංසාවහනංසුබං;
ඵලානිසංසො භාවෙති,
වහන්තො පොරිස්සංධුරං.

65.

අතිසීතං අතිඋණ්භං,
අතිසාය මිදංඅහු;
ඉති විසට්ඨ කම්මන්තෙ,
ඛණා අවිචන්ති මාණවෙ.

66.

යොව සීතඤ්ච උණ්භඤ්ච,
තිණාතියො නමඤ්ඤති;
කරං පුරිස කිච්චානි,
සො සුබා නවිභායති.

67.

යසලාභං ජිගීසන්තං,
නරං වජ්ජෙන්නි දුරතො;
අපත්ථෙත්වාන තෙ තස්මා,
තංග්ගං ග්ගයෙ බුධො.

68.

දෙසමොසජ්ජ ගච්ඡන්ති,
සීහා සප්පුරිසා ගජා;
තත්ථෙව නිධනං යන්ති,
කාකා කාපුරිසා මිගා.

69.

යස්මිංදෙසෙ නසම්මාරො,
නපිති නවබන්ධවා;
නවවිජ්ජාගමො කොචි,
නතත්ථ වසති වස්සෙ.

70.

ධනවා ගණකො රාජා,
නදී වෙජ්ජා ඉමෙජනා;
යත්ථ පඤ්ච නවිජ්ජන්තෙ,
න තත්ථවසති වසෙ.

71.

අසනං භයමන්තානං,
මච්චානං මරණං භයං;
උත්තමානන්තුසබ්බෙසං,
අවමානං පරං භයං.

72.

අමානනා යත්ථ සියා,
සන්තානං අවමානනා;
භීතසමානනාවාපි,
න තත්ථවසති වසෙ.

73.

යත්ථාලසොච දක්ඛොච,
සුරො භීරුච පුජිතො;
න සන්තා තත්ථ වස්සන්ති,
අවිසෙසකරෙන කො.

74.

දුක්ඛො නිවාසො සම්බාධෙ,
යානෙ අසුචිසඬ්ඤාතො;
තතො රිම්භිපියානන්තෙ,
තතොච අකතඤ්ඤානං.

75.

සිඬ්ඨිතං පඤ්චහත්ථෙත,

සතෙන වාජීනං වජෙ;
හත්ථිනන්තු සහස්සෙන,
දෙසවාගෙන දුජ්ජනෙ.

76.

වජෙ එකං කුලස්සත්ථං,
ගාමස්සත්ථං කුලං වජෙ;
ගාමං ජනපදස්සත්ථං;
අත්තත්ථං පථවී වජෙ.

77.

වලතොසකෙනපාදෙන,
තිට්ඨතොසකෙන පණ්ඩිතො;
අසම්බ්‍යපරංයානං,
පුබ්බමායනංනවජෙ.

78.

යානහට්ඨා නසොහන්ති,
දන්තාකෙසාන බානරා;
මතිමා ඉතිවිඤ්ඤාය,
සයානං නවජෙ ලහුං.

79.

වජෙ ධනං අභිගවරස්සහෙනු,
අභිගං වජෙ ජීවිතං රක්ඛමානො;
අභිගං ධනං ජීවිතඤ්ඤාපි සබ්බං,
වජෙ නරො ධම්ම මනුස්සරන්තො.

80.

සොතං සුතෙනෙව න කුණ්ඩලෙන,
දානෙන පාණී නතු කඬ්ඤානෙ;
ආහාති කායො පුරිසුත්තමස්ස,
පරොපකාරෙන න වන්දනෙන.

සම්භෙදකථා

81.

සත්ථ කප්පවිචාරෙන,
කාලො ගච්ඡති ධිමතං;

බ්‍යසනෙන අසාධුනං,
නිද්දාය කලහෙනවා.

82.

සොකධානසහස්සානි,
භයධානසතානිව;
දිවසෙදිවසෙ මුල්භං,
ආවිසන්ති නපණ්ඩිතං.

83.

අතිදීසො මහාමුල්භො,
මජ්ඣිමොව විචක්ඛණො;
වාසුදෙවං පුරක්ඛිත්වා,
සබ්බෙවාමනකා සට්ඨා.

84.

න ලොකෙ සොහනෙ මුල්භො,
කෙවලත්තපසංසකො;
අපි සම්පිහිතෙ කූපෙ,
කතවිජ්ජො පකාසනෙ.

85.

මදන්තදමනං සත්ථං,
බ්‍රාහ්මණං කුරුතෙ මදං;
චක්ඛුසඬ්ඛාරකං තෙජං,
උලුඬ්ඛාන මිවන්ධකං.

86.

අත්ථප්පමපි සාධුනං,
සිලාලෙබ්බෙව තිට්ඨතෙ;
ජලෙලෙබ්බෙව නිවානං,
යං කතං තංපි නස්සති.

87.

දබ්බමජ්ජංපි සාධුනං,
ජලං කූපෙව නිස්සයො;
බහුත්තංපි අසාධුනං,
නව වාරිව අණ්ණංවෙ.

88.

දුට්ඨචිත්තො පනාහිස්ස,
කොධො පාසාණලික්ඛිතො;
කුප්ඤ්ඤානිබ්බෙ සුප්පනස්ස,
ජලෙලෙඛා විරට්ඨිතො.

89.

බාලස්ස ජීවිතං පාපං,
මිතරස්සි තරං භවෙ;
ජනකායස්ස රාජාව,
රාජධම්මොව රාජුතං.

90.

සප්පාදානං බලී සිහො,
පුළාවකො තතො කිප්පිලිකා,
නරා තතො බලී රාජා,
සබ්බෙස මන්තකො බලී.

91.

භූපොණ්ණුව ග්ගි ටී සිප්පි,
අභිජ්ඣාලුච්ඡුග්ගලො;
එතෙසංපි මහිව්ඡානං,
මහිව්ඡිතා අනිච්ඡතා.

92.

නිද්දාලුකො අසන්තුට්ඨො,
අකතඤ්ඤාව භීරුකො;
සක්කුණන්තින සාවාරං,
සික්ඛිතුං තෙ කදාවිපි.

93.

නිද්දාලු කාමරාමොව,
සුඛිතො භොගවාලසො;
නිච්ඡන්තො කම්මරාමො ව,
සත්තෙතෙ සත්ථවජ්ජිතා.

94.

සමිද්ධො ධනධඤ්ඤෙන,

කට්ඨො දකතිණග්ගිහි;
සබ්බතො දුග්ගතෙනට්ඨො,
තස්මා නදුක්කතං කරො.

95.

පුඤ්ඤපාපඵලං යො වෙ,
නසද්ධහති සච්චතො;
සො වෙ බිජ්ජංව අත්තානං,
ආදාසතලමානසෙ.

96.

සම්පරායිකමත්ථං යො,
නසද්ධහති වෙපිසො;
ආවාසෙ සග්ග ගාමීනං,
මාක්කහෙ කිංනපස්සති.

97.

මහත්තං වට්ටරුක්ඛාදිං,
බුද්දබ්බං බහුඵලං;
සක්ඛිකත්වා උදික්ඛෙය්‍ය,
පුඤ්ඤපාපකරො නරො.

98.

යස්ස සල්ලහුකං හොති,
ගුරුසක්කාරමානනං;
තස්ස සල්ලහුකායෙව,
විජ්ජාසම්පත්තිසම්පදා.

99.

උපජ්ඣාචරියානඤ්ච,
මාතාපිතුනමෙවච;
සක්කච්චං යොනුපට්ඨාති,
සුතො තස්සපිතාදිසො.

100.

දෙසෙ දෙසෙ කුලානීච,
දෙසෙදෙසෙ ච බන්ධවො;
තාදිසං සහජා යත්ථ,

දෙසං පස්සාමීනෙවතු.

101.

පුත්තංවා භාතරං දුට්ඨං,
අනුසාසෙය්‍ය නොජහෙ;
කිංතු ඡෙජ්ජං කරංපාදං,
ලිත්තං අසුචිතා සියා;

102.

බහුපුත්තෙ පිතාඵකො,
අවස්සං පොසෙති සදා;
බහුපුත්තා නසක්කොන්ති,
පොසෙතුං පිතරෙකකං.

103.

අතිජාතමනුජාතං,
පුත්තමිච්ඡන්ති පණ්ඩිතා;
අවජාතං නඉච්ඡන්ති,
යොහොති කුලගන්ධනො.

104.

පඤ්චධානානි සම්පස්සං,
පුත්තමිච්ඡන්ති පණ්ඩිතා;
ජාතොවා නො හරිස්සති,
කිච්චංවා නො කරිස්සති.

105.

කුලචංසො චිරං තිට්ඨෙ,
දායජ්ජං පටිපච්චති;
අථවාපන පෙතානං,
දක්ඛිණංනුපදස්සති.

106.

අන්තොජාතො ධනක්කිතො,
දාසබ්‍රොපගතො සයං;
දාසාකරමරානීතො,
චිචෙවන්තෙ චතුරා සියුං.

107.

දාසා පඤ්චෙව චොරයා-
සබ්බකාත්තසදිසා;
තථා විඤ්ඤාහි විඤ්ඤයා,
මිත්තාදාරාව ඛන්ධවා.

108.

තයොව පණ්ඩිතා සත්ථෙ,
අභමෙවාතිවාදීව,
අභමපිති වාදීව,
නාහන්තිව ඉමෙතයො.

109.

විනා සත්ථං නගච්ඡයා,
සුරො සඬකාමභූමියං;
පණ්ඩිතද්ධගු වාණිජ්ජො,
විදෙසගමනො තථා.

110.

සම්මා උපපරික්ඛිත්වා,
අක්ඛරෙසු පදෙසුව;
චොරසාතො සියා සිස්සො,
ගුරු චොරට්ඨකාරකො.

111.

සාධුත්තං සුඡනසමාගමා බ්ලානං,
සාධුනං නබ්ලසමාගමා බ්ලත්තං;
ආමොදංකුසුමභවංදධාතිභූමි,
භූගන්ධං නච කුසුමානි ධාරයන්ති.

112.

සට්ඨෙත මිත්තං කලුසෙන ධම්මං,
පරොපතාපෙන සම්ද්ධිභාවං;
සුඛෙන විජ්ජං ඵරුසෙන නාරිං,
ඉච්ඡන්ති යෙ තෙ නවපණ්ඩිතාව.

මිත්තකථා

113.

කත්වාන කුසලංකම්මං,
කත්වාවා කුසලං පුරෙ;
සුඛිතදුක්ඛිතා භොන්ති,
සො බාලො යො නපස්සති.

114.

සයංකතෙන පාපෙන,
අනිට්ඨං ලභතෙ ඵලං;
තෙ මෙ සො මෙ ජනෙන්තීති,
පුනාගුං කුරුතෙ ජලො.

115.

කාලබ්බපෙන භාපෙති,
දානසීලාදිකං ජලො;
අටීරම්පි ථීරං මඤ්ඤෙ,
අත්තානං සස්සතීසමං.

116.

බාලොව පාපකං කත්වා,
නතංජට්ටෙතුමුස්සහෙ;
කිං බ්‍යග්ගතාදි ගච්ඡන්තො,
පදං මක්ඛෙතුමුස්සහෙ.

117.

පරනස්සනතො නට්ඨො,
පුරෙව පරනාසකො;
සීසංවා දස්සනං යාති,
තිණං පාසාදප්ඤ්ඤාපකං.

118.

භොජනා මෙච්ඡනා නිද්දා,
ගවෙ පොසෙව විජ්ජති;
විජ්ජා විසෙසො පොසස්ස,
තතොභීතො ගොසමො භවෙ.

119.

මුල්භසිස්සො පදෙසෙන,
කුනාරීභරණෙනව;

බලසත්ථුහිසංයොගා,
පණ්ඩිතොපාවසීදති.

120.

ද්වෙවිමෙකණ්ටකා තික්ඛා,
සරීරසොහිතා කාමෙ;
නිධනො යොව කාමෙති,
යොවකුප්පත්‍යනිස්සාරො.

121.

නිධනොවාපි කාමෙති,
දුබ්බලො කලහංපියො;
මන්දසත්ථො විවාදත්ථී,
තිවිධං මුළුභලක්ඛණං.

122.

අප්පසුතො සුතෙ අප්පෙ,
බහුංමඤ්ඤති මානවො;
සින්ධුදකම පස්සන්තො,
කූපෙතොයංව මණ්ඩුකො.

123.

තදමිනාපි ජානාති,
සොබ්භෙසු පදරෙසුව;
සුන්නතා යන්ති කුසුම්භා,
තුණ්හීයන්ති මහොදධි.

124.

යං උභනකං තං සුන්නති,
යං පුරං සන්තමෙව තං;
අඬ්ඬකුම්භූපමො බාලො,
රහතො පුරොව පණ්ඩිතො.

125.

බුධෙහිභාසමානොපි,
බලො බහුතකෙතවො;
සංසියමානො අඬ්ඬාරො,
නිලමත්තං නගච්ඡති.

126.

චාරුතා පරදාරාය,
ධනං ලොකතප්පතියා;
පසුතං සාධුනාසාය,
බලෙ බලතරා ගුණා.

127.

ඉතො භස්සතරං ලොකෙ,
කිඤ්චි තස්ස නවිජ්ජති;
දුජ්ජනොතිව යංආහ,
සජ්ජනං දුජ්ජනො සයං.

128.

රොගණ්ඩවඩ්ඤුරො තෙජො,
විසමස්සතරො සණො;
අවිනාසිය සමන්ති,
න බලොච සනිස්සයං.

129.

නවිනා පරවාදෙන,
රමන්තෙ දුජ්ජනා බලු;
න සා සබ්බරසෙ භුත්වා,
විනා වච්චෙ නතුස්සති.

130.

තප්පතෙ යාති සන්ධානං,
දවො භවති චනතං;
මුදුං දුජ්ජනවිත්තං කිං,
ලොහෙන උපමීයතෙ.

131.

තස්මා දුජ්ජනසංසග්ගං,
ආසිවිස මිච්චාරගං;
ආරකා පරිවජ්ජෙය්‍ය,
භූතිකාමො විචක්ඛණො.

132.

දුජ්ජනෙන හි සංසග්ගො,

සත්තුතාපි නයුජ්ජනෙ;
තත්තො දහති අභිගාරො,
සත්තාතු කාලතංකරො.

133.

දුජ්ජනො වජ්ජනීයොව,
විජ්ජායාලඬිකතොපි වෙ;
මණිනා ලඬිකතො සත්තො,
සප්පො කිං නභයඬිකරො.

134.

අග්ගිනො දහතො දායං,
සබ්බවති මාලුතො;
සොව දීපංතු නාසෙති,
බලෙ නත්ථෙව මිත්තතා.

135.

නස්මසෙ කතපාපම්හි,
නස්මසෙ අලිකවාදිනි;
නස්මසෙත්තත්ථපඤ්ඤම්හි,
අතිසත්තෙපි නස්මසෙ.

136.

මාරෙතුං කිත්තකා සක්කා,
දුජ්ජනා ගගණුපමා;
මාරිතා කොධවිත්තෙතු,
මාරිතො හොන්ති දුජ්ජනා.

137.

භූමි කණ්ටකසංකිණ්ණා,
ජාදිතුං නෙවසකායතෙ;
උපාහන මත්තකෙන,
ජන්තා භවති මෙදනී.

138.

සත්තා සදාපසෙවන්ති,
සොදකං වාපිආදිකං;
සහොගං සධනඤ්ඤෙවං,

තුච්ඡාවෙ තෙ ජහන්ති තෙ.

139.

ධනභීතං චජෙ මිත්තො,
පුත්තදාරා සහොදරා;
අත්ථවන්තංව සෙවන්ති,
අත්ථො ලොකෙ මහාසබ්බා.

140.

න රුපිනී න පඤ්ඤාණො,
නකුලීනො පධානතා;
කාලෙ විපත්තිසම්පත්තෙ,
ධනිමාව විසෙසතා.

141.

කල්යාණමිත්තං කන්තාරං,
යුද්ධං සභායං භාසිතුං;
අසත්ථා ගන්තු මිච්ඡන්ති,
මුළ්භා තෙවතුරොජනා.

142.

අහිතා පටිසෙධොව,
හිතෙසුච පයොජනං;
බ්‍යසනෙස්ව පරිච්චාගො,
සඬ්ඛෙපා මිත්තලක්ඛණං.

143.

ආතුරෙ බ්‍යසනෙපත්තෙ,
දුබ්භික්ඛෙ සත්තු විග්ගහෙ;
රාජද්වාරෙ සුසානෙව,
යො තිට්ඨති සබන්ධවො.

144.

සො ඛන්ධු යො හිතෙයුත්තො,
සො පිතා යො තු පොසකො;
සො ඤාති යත්‍ර විසාසො,
සා හරියා යත්‍ර නිබ්බුති.

145.

හිතෙසිනො සුමිත්තොව,
විඤ්ඤාව දුල්ලහා ජනා;
යථො සධංච සාදුංච,
රොගහාරීච සුජනො.

146.

අගරුකො අනාලස්සො,
අසට්ඨොච සච්චවා සුචි;
අලුද්ධො අත්ථකාමොච,
එදිසො සුභදුත්තමො.

147.

යො ධුවානි පරිච්චජ්ජ,
අධුවානාපසෙවති;
ධුවාපි තස්ස නස්සන්ති,
අධුවෙසු කථාවකා.

148.

ලුද්ධමත්ථෙතගණ්ඨෙයා,
ථද්ධ මඤ්ජලිකම්මුතා;
ජන්ඨානුවත්තියා මුළුභං,
යථාභූතෙන පණ්ඩිතං.

149.

උත්තමං පාණිපාතෙන,
සුරං හෙදෙන විජයෙ;
නිචං දබ්බපදාතෙන,
වික්කමෙන සමං ජයෙ.

150.

යස්සයස්ස හි යොහාවො,
තෙනතෙන හි තංතරං;
අනුපවිස්ස මෙධාවී,
බිජ්ජමත්තවසං නයෙ.

151.

යෙන ඉච්ඡති සම්බන්ධං,

තෙන තීණි නකාරයෙ;
විවාද මත්ථසම්බන්ධං,
පරොක්කෙ දාරදස්සනං.

152.

අව්වාහික්ඛණසංසග්ගා,
අසම්මොසරණෙනව;
එතෙන මිත්තා ජීරන්ති,
අකාලෙ යාවනායව.

153.

තස්මා නාහික්ඛණං ගච්ඡෙ,
නවගච්ඡෙ විරාවිරං;
කාලෙන යාවං යාවෙය්‍යා,
එවං මිත්තා නජීරයෙ.

154.

එතෙ හියොයා සමං යන්ති,
සන්ධි තෙසං නජීරති;
යො අධිජ්ජන්තං සහති,
යොව ජානාති දෙසනං.

155.

සචෙ සන්තා විවාදන්ති,
බ්‍රිජ්ජං සන්ධිරයෙ පුන;
බාලා පත්තාව හිජ්ජන්ති,
න තෙ සමථමජ්ඣගුං.

156.

යෙනමිත්තෙන සංසග්ගො,
යොගක්කෙමො විහීයති;
පුබ්බෙව ජ්ඣාභවන්තස්ස,
රක්කෙ අක්ඛිව පණ්ඩිතො.

157.

යෙනමිත්තෙන සංසග්ගා,
යොගක්කෙමො පවඨ්ඨති;
කරෙය්‍යත්තසමං වුත්ති,

සබ්බකිච්චෙසු පණ්ඩිතො.

158.

ගුණො සබ්බඤ්ඤාතුලොයාපි,
සීදනෙ කො අනිස්සයො;
අනග්ග මපිමාණික්කං,
හෙමං නිස්සාය සොහනෙ.

159.

පබ්බෙපබ්බෙ කමෙත්ථච්ඡු,
විසෙසරසිවග්ගතො;
තථා සුමිත්තිකො සාධු,
විපරිතොව දුජ්ජනො.

160.

තෙනෙව මුනිනා වුත්තං,
යෙකෙවිලොකියාධම්මා;
තථා නිබ්බානගාමීනො,
සන්ති ලොකුත්තරාධම්මා.

161.

කල්‍යාණමිත්ත 1 මාගම්ම,
සබ්බෙ තෙ භොන්ති පාණිනං;
තස්මා කල්‍යාණමිත්තෙසු,
කාතබ්බො ආදරො සදා.

162.

යො චෙ කතඤ්ඤා කතචෙදිකො ධිරො,
කල්‍යාණමිත්තො දළ්භහත්තිව භොති;
දුක්ඛිතස්ස සක්කච්චං කරෙති කිච්චං,
තථාච්චං සප්පුරිසාති වදන්ති.

163.

යස්සහි ධම්මං පුරිසො විජඤ්ඤා,
යෙවස්ස කඬ්ඛං විනයන්ති සන්තො;
තඤ්ඤිස්ස දීපඤ්ච පරායනඤ්ච,
න තෙන මිත්තං ජීරයෙථ පඤ්ඤො.

නායකකථා

164.

කස්සකො වාණිජොමච්චො,
සමණො සුතසීලො;
තෙසු විපුලජාතෙසු,
රට්ඨංපි විපුලං සියා.

165.

තෙසු දුබ්බලජාතෙසු,
රට්ඨංපි දුබ්බලං සියා;
තස්මා රට්ඨංපි විපුලං,
ධාරයෙ රට්ඨසාරවා.

166.

මහාරුක්ඛස්ස ඵලිනො,
ආමං ඡින්දති යො ඵලං;
රසඤ්චස්ස නජානාති,
බ්ඡඤ්චස්ස විනස්සති.

167.

මහාරුක්ඛුපමං රට්ඨං,
යො අධම්මෙන සාසති;
රසඤ්චස්ස නජානාති,
රට්ඨඤ්චාපි විනස්සති.

168.

මහාරුක්ඛස්ස ඵලිනො,
පක්කං ඡින්දති යො ඵලං;
රසඤ්චස්ස විජානාති,
බ්ඡඤ්චස්ස නනස්සති.

169.

මහාරුක්ඛුපමං රට්ඨං,
ධම්මෙන යො පසාසති;
රසඤ්චස්ස විජානාති,
රට්ඨඤ්චාපි නනස්සති.

170.

ජනප්පදඤ්ච යොරාජා,
අධම්මෙන පසාසති;
සබ්බො සධ්භි සොරාජා,
විරුද්ධො හොති ඛත්තියො.

171.

තථෙව නිගමෙ භිංසං,
යෙ යුත්තා කයවික්කයෙ;
සුඤ්ඤානබලිකාරෙ,
ස කොසෙන විරුජ්ඣති.

172.

මහාරවරබත්තෙසු,
සඬ්භ, මෙ කතනිස්සමෙ;
උස්සිතෙ භිංසයං රාජා,
සබ්බෙන විරුජ්ඣති.

173.

තථෙව ඉසයො භිංසො,
සංයමෙ බ්‍රහ්මචාරියො;
අධම්මචාරි ඛත්තියො,
සො සග්ගෙන විරුජ්ඣති.

174.

සයංකතා නපරෙන,
මහානජ්ජො ජුචකතා;
ඉස්සරෙන තථා රඤ්ඤා,
සරට්ඨෙ අධිපච්චතා.

175.

පාපංවාපි භි පුඤ්ඤංවා,
පධානො යං කරොතිවෙ;
ලොකොපෙවං කරොත්තෙව,
තං විජානෙය්‍ය පණ්ඩිතො.

176.

කච්ඡපිනඤ්ච මච්ඡිනං,
කුක්කුට්ඨිනඤ්ච ධෙනුනං;

පුත්තපොසා යථාහොති,
තථා මච්චෙසු රාජුනං.

177.

අනායකා විනස්සන්ති,
නස්සන්ති ඛුනායකා;
ථිනායකා විනස්සන්ති,
නස්සන්ති සුසුනායකා.

178.

ඛුචො යත්ථ නෙතාරො,
සබ්බෙ පණ්ඩිතමානිනො;
සබ්බෙ මහත්තමීච්ඡන්ති,
කතං නෙසං විනස්සති.

179.

නොදයාය විනාසාය,
ඛුනායකතා භූසං;
නොමිලන්ති විනස්සන්ති,
පද්මා නායකකෙහිසත්තහි.

180.

අසන්තුට්ඨො යතී නට්ඨො,
සන්තුට්ඨොච මහීපති;
සලජ්ජා ගණ්ඨකා නට්ඨා,
නිලජ්ජාතු කුලඬගනා.

181.

න ගණස්ස ග්ගතො ගච්ඡෙ,
සිද්ධෙ කම්මෙ සමංඵලං;
කම්මවිජ්ජන්ති චෙහොති,
මුඛරො තත්ත භඤ්ඤතෙ.

182.

පට්ඨරො ච තපස්සිනි,
සුරො රණවණො තථා;
මජ්ජපො පතිථි රාජා,
එතෙ නසද්දහාමහං.

183.

ජානෙය්‍ය පෙසනෙ හච්චං,
බන්ධවාපි භයාගතෙ;
ආපදාසු තථා මිත්තං,
දාරඤ්ච විභවක්ඛයෙ.

184.

රණා පච්චාගතං සුරං,
ධනඤ්ච සරමාගතං;
ජිණ්ණ මන්නං පසංසෙය්‍ය,
දාරඤ්ච ගතයොබ්බතං.

185.

සද්ධාපෙමෙසු සන්තෙසු,
නගණ මාසකං සතං;
සද්ධාවෙමෙස්ච සන්තෙසු,
මාසකංපි සතං ගණ.

186.

අදන්තදමනං දානං,
දානං සබ්බත්ථසාධකං;
දානෙන පියවාචෙන,
උන්නමන්ති නමන්තිච.

187.

දානං සීනෙහභෙසජ්ජං,
මච්ඡෙරං දුස්සනොසධං;
දානං යසස්සභොසජ්ජං,
මච්ඡෙරං කප්පනොසධං.

188.

දුබ්භික්ඛෙ අන්තදාතංච,
සුභික්ඛෙච භිරඤ්ඤදං;
භයෙවාභයතාදානං,
සග්ගෙපි බහු මඤ්ඤතෙ.

189.

සතංචක්ඛු සතංකණ්ණා,

නායකස්ස සුතා සදා;
තථාපි අන්ධපඨරො;
එසා නායකධම්මතා.

190.

බමා ජාගරියු ටියානං,
සංවිභාගො දග්ගිකණා;
නායකස්ස ගුණාඵතෙ,
ඉච්ඡිතබ්බා භිතත්ථිනා.

191.

පරිභූතො මුදු හොති,
අතිතික්ඛොව වෙරවා;
එතඤ්ච උභයං ඤාත්වා,
අනුමජ්ඣං සමාවරෙ.

192.

නෙකන්තමුදුනා සක්කා,
එකන්තතිබ්බිණෙනවා;
අත්තං මහන්තෙ යපෙතං,
තස්මා උභය මාවරෙ.

193.

පිට්ඨිතො ක්කං නිසෙවෙය්‍ය,
කුච්ඡිනාතු හුතාසනං;
සාමිකං සබ්බභාවෙන,
පරලොකං අමායාය.

194.

නසෙවෙ ඵරුසංසාමිං,
තංපි සෙවෙන මච්ඡරිං;
තතො පග්ගණ්හකංසෙවෙ,
සෙවෙ නිග්ගණ්හකං තතො;

195.

න සා රාජා යො අජෙය්‍යං ජිනාති,
න සො සබ්බායො සබ්බරං ජිනාති;
න සා හරියා පතිනො විරොධති,

න තෙ වුත්තා යෙ නහරන්ති ජිණ්ණකං.

196.

න සා සභා යත්ථ නසන්ති සන්තො,
න තෙ සන්තො යෙ නවදන්ති ධම්මං;
රාගඤ්ච දොසඤ්ච පභාය මොහං,
ධම්මං භණන්තාව භවන්ති සන්තො.

197.

සුතස්ස රක්ඛා සතතාභියොගො;
කුලස්ස චත්තං පුරිසස්ස විජ්ජා;
රඤ්ඤො පමාදො පසමොධනස්ස,
ථිනන්තු ජානාමි න ජාතු රක්ඛං.

ඉත්ථිකථා

198.

නමාතරා ධිතුයා වාපි,
භගීනියා විචක්ඛණො;
නවිචිත්තාසනෙ මන්තෙ,
නාරි මායාවිනීනනු.

199.

විජ්ජුතානඤ්ච ලොලත්තං,
සත්ථානඤ්චතිතික්ඛණං;
සීසනං වායුතෙජානං,
අනුකුබ්බන්ති නාරියො.

200.

ද්විගුණො ථින මාහාරො,
බුද්ධිවාපි චතුග්ගුණො;
ජගුණො හොති වායාමො,
කාමොත්ච ට්ඨ ගුණොභවෙ.

201.

එකමෙකායඉත්ථියා,
අට්ඨට්ඨපතිනො සිද්ධං;
සුරාව බලවන්තොව,
සබ්බාකාමරසාහරා;

කරෙය්‍ය නවමෙ ඡන්දං,
උත්තත්තා හි නපුරති.

202.

ලපන්ති සද්ධිමඤ්ඤෙන,
පස්සන්තඤ්ඤං සවිබ්භමා;
චිත්තකං චිත්තයන්තඤ්ඤං,
නාරීනංනාම කො පියො.

203.

ජීවිභාසහස්සිකො යො හි,
ජීවෙ වස්සසතං නරො;
තෙන නිකම්මුනො චුත්තො,
ථිදොසො කිංඛයංගතො.

204.

අග්ගි ආපො ථියො මුල්ලො,
සජ්ජො රාජකුලානිච;
පයතනාපගන්තබ්බො,
මච්චුපාණහරානිති.

205.

ඉත්ථිනං දුජ්ජනා නඤ්ච,
විසාසොනොපපජ්ජතෙ;
විසස්ස සිඬ්භිනො රොග,
නදීරාජකුලස්සච.

206.

සත්ථං සුනිච්ඡිතමතිපි විචිත්තනීයං,
ස්ථාරාධිකොප්‍ය වනිපො පරිසඬ්ඤනීයො;
හත්ථඬ්භතාපි යුචතිපරිරක්ඛනීයා,
සත්ථාවනිපයුචතිසු කුතොචසිත්ථං.

207.

අයුත්තකම්මාරද්ධනං විරොධො,
සඬ්ඤස්ස යුද්ධඤ්ච මහාබලෙහි;
විස්සාසකම්මං පමාදාසු නිච්චං,
ද්වාරානිමච්චුස්ස වදන්ති පඤ්ඤා.

208.

වාතං ජාලෙන නරො පරාමසෙ,
ඔසිඤ්ඤෙ සාගරං එකපාණිනා;
සකෙනතාලෙන ජනෙය්‍ය ඝොසං,
යො සබ්බභාවං පමදාසු ඔසපේ.

209.

ඉත්ථිපි හි එකච්චියා,
සෙය්‍යා චුත්තාව මුනිනා;
භණ්ඩාන මුත්තමං ඉත්ථි,
අග්ගපට්ඨායිකාතිව.

210.

යො නං භරති සබ්බදා,
නිච්චං ආතාපි උස්සුකො;
සබ්බකාමහරං පොසං,
භත්තාරං නාතිමඤ්ඤති.

211.

නාවාපි සොත්ථි භත්තාරං,
ඉස්සාවාරෙන රොසයෙ;
භත්තුව ගරුනොසබ්බෙ,
පටිපුපෙති පණ්ඩිතො.

212.

උට්ඨායිකා අනාලාසා,
සඬ්ගහිතපරිජ්ජනා;
භත්තු මනාපං චරති,
භත්තකං අනුරක්ඛති.

213.

එවං චත්තති යානාරී,
භත්තුජන්දවසානුගා;
මනාපානාම තෙදෙවා,
යත්ථ සා උපපජ්ජති.

214.

කොකිලානං සරො රූපං,

නාරීරූපං පතිබ්බතං;
විජ්ජා රූප මරූපානං,
බමා රූපං තපස්සීනං.

215.

ආනෙය කුලපං පඤ්ඤා,
විරූපමපි කඤ්ඤකං;
භීතායපි සුරූපාය,
විවාහංසදිසං කතර.

216.

විසම්භාමතමාදෙයා,
අමජ්ජම්භාපිකඤ්චනං;
නිවම්භාප්පුත්තමාවිජ්ජා,
රතනිත්ථිපිදුකුලා.

217.

බාලිත්ථි මක්ඛිකාතුණ්ඩං,
ඉසීනඤ්ච කමණ්ඩලුං;
සෙනම්බු ඵලං තම්බුලං,
නොවිජ්ට්ඨමුපජායතෙ.

218.

බාලක්කො පණ්ණඩුමොච,
වුද්ධිත්ථි පල්ලලොදකං;
ආයුක්ඛයකරං නිච්චං,
රත්තොච දධිභොජනං.

219.

ථීයො සෙවෙයා නච්චන්තං,
සාදුං භුඤ්ජෙය්‍යනාහිතං;
සුජයෙ මානෙයෙ වුද්ධෙ,
ගුරුං මායාය නොහපේ.

220.

ආචාරො කුල මාඛ්‍යාති,
දෙස මාඛ්‍යාති භාසිතං;
සම්භවො පෙම මාඛ්‍යාති,

දෙහ මාධ්‍යාතිභොජනං.

221.

දෙහීතිවචනාද්වාරා,
දෙහට්ඨාපඤ්චදෙවතා;
සජ්ජ නියන්ති ධී කිත්ති,
හිරි සිරි මනිපිව.

222.

දෙහීතිවචනං දුක්ඛං,
නත්ථිතිවචනං තථා;
වාක්‍යංදෙහීතිනත්ථිති,
මාහවෙය්‍ය භවෙහවෙ.

223.

බොධයන්ති නයාවන්ති,
දෙහීති පච්ඡිමාජනා;
පස්ස වත්ථුමදානස්ස,
මාහවතුති ඊදිසො.

224.

මහා අත්‍යජ්ජකං යාති,
නිගුණෙ ගුණවාපිහ;
අට්ඨානට්ඨෙය්‍යභාවෙන,
ගජින්දොඉව දබ්බකෙ.

225.

මහන්තං නිස්සයංකත්වා,
බුද්දොප්‍යතිමහා භවෙ;
හෙමපබ්බතමාපජ්ජ,
සොවණ්ණාකිර පක්ඛිනො.

226.

බහුන මජ්ජසාරානං,
එකිභාවො හිදුජ්ජයො;
තිණෙන වට්ටනෙ රජ්ජු,
තාය නාගොපි බන්ධනෙ.

227.

අසභායො සමත්ථොපි,
තෙජසි කිං කරිස්සති;
නිවාතසණ්ඨිතො අග්ගි,
සයමෙවුපසම්මති.

228.

ඛන්තුං තපනජොතෙජො,
සක්කාභොති න චණ්ණජො;
භූපාදීහි කතොදණ්ඨො,
සක්කාභොති න භව්වජො.

229.

ථීසංසග්ගෙ කුතොසුද්ධො,
මංසභක්ඛෙ කුතොදයා;
සුරාපාණෙ කුතොසච්චං,
පකොධම්හි කුතොතපො.

230.

ථීයා ගුය්භං නසංසෙය්‍ය,
අමිත්තස්සච පණ්ඨිතො;
යොවා මිස්සෙත සංභීරො,
හදයත්ථෙතො යොනරො.

231.

ගුය්භමත්ථ
සම්බොධයති යොනරො;
මත්තභෙදභයා තස්ස,
දාසභූතො තිතික්ඛති.

232.

චහෙ අමිත්ත ඛන්ධෙන,
යාවකාලෙ අනාගතෙ;
තම්භෙව චාගතෙ කාලෙ,
හින්දෙ සට්ඨි වුජ්ජලෙ.

233.

බලං සාලං පසුං බෙත්තං,

ගන්ත්වාචස්ස අභික්ඛණං;
මිතං ධඤ්ඤං නිධාපෙය්‍ය,
මිතඤ්ච පාවයෙ සරෙ.

234.

කොධං ලොභං මදං මානං,
තන්දිං මිස්සං පමත්තකං;
සොණ්‍යංනිද්ධාලුකං මක්ඛං,
මච්ඡෙරඤ්ච ජහෙ බුධො.

235.

කොධො අබ්භන්තරෙ ජාතො,
ධුවං නාසෙති කොධනං;
චත්ථාලඬිකාරපුණ්ණායං,
මඤ්චුසායං සිඛියථා.

236.

උප්පජ්ජතෙ සචෙ කොධො;
ආචජ්ජෙ කකචුපමං;
උප්පජ්ජෙ චෙ රසෙ තණ්හා,
පුත්තමංසුපමං සරෙ.

237.

ගුණ මද්ධිසමං මක්ඛෙ,
පරෙන කලහෙ සති;
අද්ධිසමං පකාසෙති,
අණුමත්තංචචජ්ජකං.

238.

තස්සෙව තෙන පාපියො,
යො කුද්ධං පටිකුජ්ඣති;
කුද්ධ මපටිකුජ්ඣන්තො,
සඬිගාමං ජෙති දුජ්ජයං.

239.

රාගොනාම මනොසල්ලං,
ගුණත්ථවරතක්කරො;
රාහු විජ්ජාසසඬිකස්ස,

තපොධනභුතාසනො.

240.

පමාදො ජායනෙ මදා,
පමාදා ජායනෙ බයො;
බයා පදොසා ජායන්ති,
මදං කිං නජහෙ බුධො.

241.

නමන්ති ඵලිනොරුක්ඛා,
නමන්ති විබුධාජනා;
සුක්ඛකට්ඨඤ්ච මුල්භොව,
භිජ්ජතෙව නනමන්ති.

242.

යානෙ වුද්ධාන මොකාසං,
දදෙ වුද්ධාපවායිකො;
නනු තාලො අජීවොපි,
සමීප ඤේඤ පරොනතො.

243.

ගරුකාතබ්බපොසෙසු,
නිච්චවුත්තිං කරොති යො;
නිචත්තං සො පහන්තාන,
උත්තමත්තෙ පතිට්ඨති.

244.

යත්ථ පොසං නජානන්ති,
ජාතියා විනයෙන වා;
න තත්ථ මානං කරියා,
වස මඤ්ඤාතකෙජනෙ.

245.

අඤ්ඤාතවාසං වසතා,
ජාතවෙදසමෙනාපි;
බමිතබ්බං සපඤ්ඤෙන,
අපි දාසස්ස තජ්ජිතං.

246.

ධනධඤ්ඤාපයොගෙසු,
තථා විජ්ජාගමෙසුච;
දුතෙව ඛ්‍යවහාරෙව,
චත්තලජ්ජො සදා භවෙ.

247.

නහි කොච්ඡි කතෙ කිච්චෙ,
කත්තාරං සම්මපෙක්ඛතෙ;
තස්මා සබ්බානිකම්මානි,
සාවසෙසානි කාරයෙ.

248.

ඉණසෙසො අග්ගිසෙසො,
සත්තුසෙසො තයොඉමෙ;
පුනප්පුනංපි වච්ඡන්ති,
තස්මා සෙසං නකාරයෙ.

249.

නත්ථි විජ්ජාසමං විත්තං,
නත්ථි ඛ්‍යාධිසමො රිපු;
නත්ථි අත්තසමං පෙමං,
නත්ථි කම්මපරං බලං.

250.

අත්තනා කුරුතෙ ලක්ඛී,
අලක්ඛීවාපි අත්තනා;
නහි ලක්ඛී අලක්ඛීව,
අඤ්ඤො අඤ්ඤස්ස කුරුතෙ.

251.

සයං ආයං වයං රඤ්ඤො,
සයං ජඤ්ඤො කතාකතං;
අත්තනාව භවක්ඛෙය්‍ය,
කතානි අකතානිව.

252.

උපකාරං හිතෙනෙව,

සත්තුනා සත්තු මුද්ධරෙ;
පාදලග්ගං කරට්ඨෙන,
කණ්ටකෙන කණ්ටකං.

253.

නමෙ නමන්තස්ස භජෙ භජන්තං,
කිච්චානි කුපස්ස කරෙය්‍යා කිච්චං;
නා නත්ථකාමස්ස කරෙය්‍යා අත්ථං,
අසම්භජන්තංපි නසම්භජෙය්‍යා.

254.

චජෙ චජන්තං නචතං කරියා,
අපෙතවිත්තෙන නසම්භජෙය්‍යා;
දිජො දුමං බීණඵල මඤ්ඤත්වා,
අඤ්ඤං සපෙක්ඛෙය්‍යා මහාති ලොකො.